

Seat No. : _____

TD-105

B.Sc. Sem.-IV

May-2013

204-BOTANY

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે. દરેક નવો પ્રશ્ન નવા પેજથી શરૂ કરવો.
 (2) તમારા ઉત્તરો સ્પષ્ટ સ્વર્ણ, નામનિર્દેશનવાળી આકૃતિ સહિત આપો.
 (3) જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુડા દર્શાવે છે.

1. (અ) વર્ણવો : સેલાજીનેલા માદાજન્યુઝનક. 7

અથવા

વિષમબીજાશુતાની ઉત્પત્તિના પુરાવાઓ જણાવો.

(બ) વર્ણવો : એડીએન્ટમમાં લિંગી પ્રજનન અને ફ્લન. 7

અથવા

વર્ણવો : અશ્રિમાંના પ્રકાર.

2. (અ) અનાવૃતબીજધારી વનસ્પતિઓની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ લખો. 7

અથવા

વર્ણવો : પાયનસમાં બીજ નિર્માણ અને બીજની રચના.

(બ) વર્ણવો : પાયનસ નર શંકુ. 7

અથવા

પાયનસ પ્રકારનો સ્પાર્શિક આયામ હેઠ (TLS) આકૃતિ સહ સમજાવો.

3. (અ) વર્ણવો : પીંછાકાર સંયુક્ત પણના પ્રકાર. 7

અથવા

વર્ણવો : એકાંતરિક પર્ણવિન્યાસ.

(બ) સીજાલાખીની ઉપકુળનું વર્ગીકરણ, સામાન્ય લક્ષણો, પુષ્પીય સૂત્ર લખો. જરૂરી આકૃતિઓ અને પુષ્પાકૃતિ દોરો. 7

અથવા

આંબળા વનસ્પતિને યોગ્યકુળમાં મુક્કી તેનું વર્ગીકરણ, સામાન્ય લક્ષણો, પુષ્પીય સૂત્ર લખો. જરૂરી આકૃતિઓ અને પુષ્પાકૃતિ દોરો.

4. (અ) પાણીના સકીય અને નિર્જિય અવશોષણાની કિયાવિધી સમજાવો.

7

અથવા

વૃદ્ધિના તબક્કાઓ વર્ણવો.

(બ) ડિક્સનનો સંલગ્ન બળનો સિદ્ધાંત વર્ણવો.

7

અથવા

C, N, K, Mg – ગુરુ પોષક તત્ત્વોના સ્લોત, કાર્યો અને ગુટીજન્ય લક્ષણો લખો.

5. માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

14

(1) જિવ્યાહિકાનું સ્થાન અને તેના ભાગોના નામ જણાવો.

(2) એડીએન્ટમમાં ‘પૂર્વપુંપકવતા’ નો અર્થ શું છે ?

(3) વિષમબીજાણુતા એટલે શું ?

(4) ‘અશિમભૂત મૂળ’ માટે ક્યો શબ્દ વાપરવામાં આવે છે ?

(5) પાયનસના વર્ગીકરણમાં તેનો ‘વર્ગ’ અને ‘ગોત્ર’ ક્યા છે ?

(6) સ્પરમાં બે પર્ણ ધરાવતા પાયનસનું પુરુ નામ લખો.

(7) પાયનસના પ્રકારની જલવાહિનીકીમાં ક્યા પ્રકારનું સ્થુલન જોવા મળે છે ?

(8) માર્સેલિયા અને શીમળાના પર્ણના પ્રકાર જણાવો.

(9) સન્મુખ ચતુર્ષ પર્ણવિન્યાસ ધરાવતી કોઈપણ બે વનસ્પતિના ઉદાહરણ આપો.

(10) બ્રાસીકા જેન્સીઆ (રાઈ)નું પુષ્પીય સૂત્ર લખો.

(11) વાંસનું કુળ અને વૈજ્ઞાનિક નામ લખો.

(12) પાણીનો કોઈપણ એક ગુણધર્મ જણાવો.

(13) વૃદ્ધિની વ્યાખ્યા આપો.

(14) કોઈપણ બે લઘુ પોષકતત્ત્વોના નામ આપો.

Seat No. : _____

TD-105

**B.Sc. Sem.-IV
May-2013**

204-BOTANY

Time : 3 Hours

[Max. Marks : 70]

- Instructions :** (1) There are total **five** questions. Start answer of each new question from new page.
- (2) Illustrate your answers with neat and labelled diagrams.
- (3) Figures shown on right side are the marks for each question.

1. (A) Describe female gametophyte of *Selaginella*. 7

OR

Give evidences for origin of Heterospory.

- (B) Describe sexual reproduction and fertilization in *Adiantum*. 7

OR

Describe types of fossils.

2. (A) Write general characteristics of Gymnosperm plants. 7

OR

Describe formation of seed and seed structure of *Pinus*.

- (B) Describe *Pinus* male cone. 7

OR

Explain Tangential Longitudinal Section (TLS) of *Pinus* stem, with figure.

3. (A) Describe types of pinnate compound leaf. 7

OR

Describe alternate phyllotaxy.

- (B) Write classification, general characters, floral formula of sub family Caesalpinae. Draw necessary figures and floral diagram. 7

OR

Place ‘Indian Gooseberry’ plant to respective family and write classification, general characters, floral formula of that family along with necessary figures and floral diagram.

4. (A) Explain the mechanism of active and passive water absorption. 7

OR

Describe phases of Growth.

(B) Describe Dixon's theory of cohesion force. 7

OR

Write source, functions and deficiency symptoms of macro-nutrients – C, N, K, Mg.

5. Answer as stated : 14

- (1) Give location and names of various parts of Ligule.
  - (2) What is the meaning of 'Protandrous' in *Adiantum* ?
  - (3) What is Heterospory ?
  - (4) Which word is used to denote 'fossil root' ?
  - (5) What is 'Class' and 'Order' in classification of *Pinus* ?
  - (6) Give full name of *Pinus* that is having spur with two leaves.
  - (7) What kind of thickening is seen in tracheid of *Pinus* stem ?
  - (8) Write type of leaf found in 'Marselia' and 'Bombax' (*Shimalo*).
  - (9) Give two examples of plants having opposite decussate phyllotaxy.
  - (10) Write floral formula of '*Brassica juncea*' .
  - (11) Write plant family and botanical name of Bamboo.
  - (12) Give any one characteristics of water.
  - (13) Give definition of 'Growth' .
  - (14) Give names of any two micronutrients.
-